

CZECHTRADE BULHARSKO

Seminář - Aktuální exportní příležitosti v Bulharsku a Rumunsku
5. 12. 2024, centrála CzechTrade v Praze

Michal Holub
ředitel zahraniční kanceláře
CzechTrade Bulharsko

Obsah

1. Základní ekonomické ukazatele
2. Pozitiva a úskalí při vstupu na trh
3. **Sektorové příležitosti pro export**
4. **Nabídka služeb v roce 2025**
5. Desatero pro obchod
6. Reference
7. Závěr

1

Základní ekonomické ukazatele

Bulharsko

Ukazatel (OECD)	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-4,1	3,4	3,8	3,2	2,5
HDP/obyv. (v tis. USD)	24,6	26,4	28,7	30,4	32
Průmyslová produkce (% změna)	-5,9	5,8	3,5	3,0	3,0
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,2	-2,3	-2,7	-3,2	-3,1

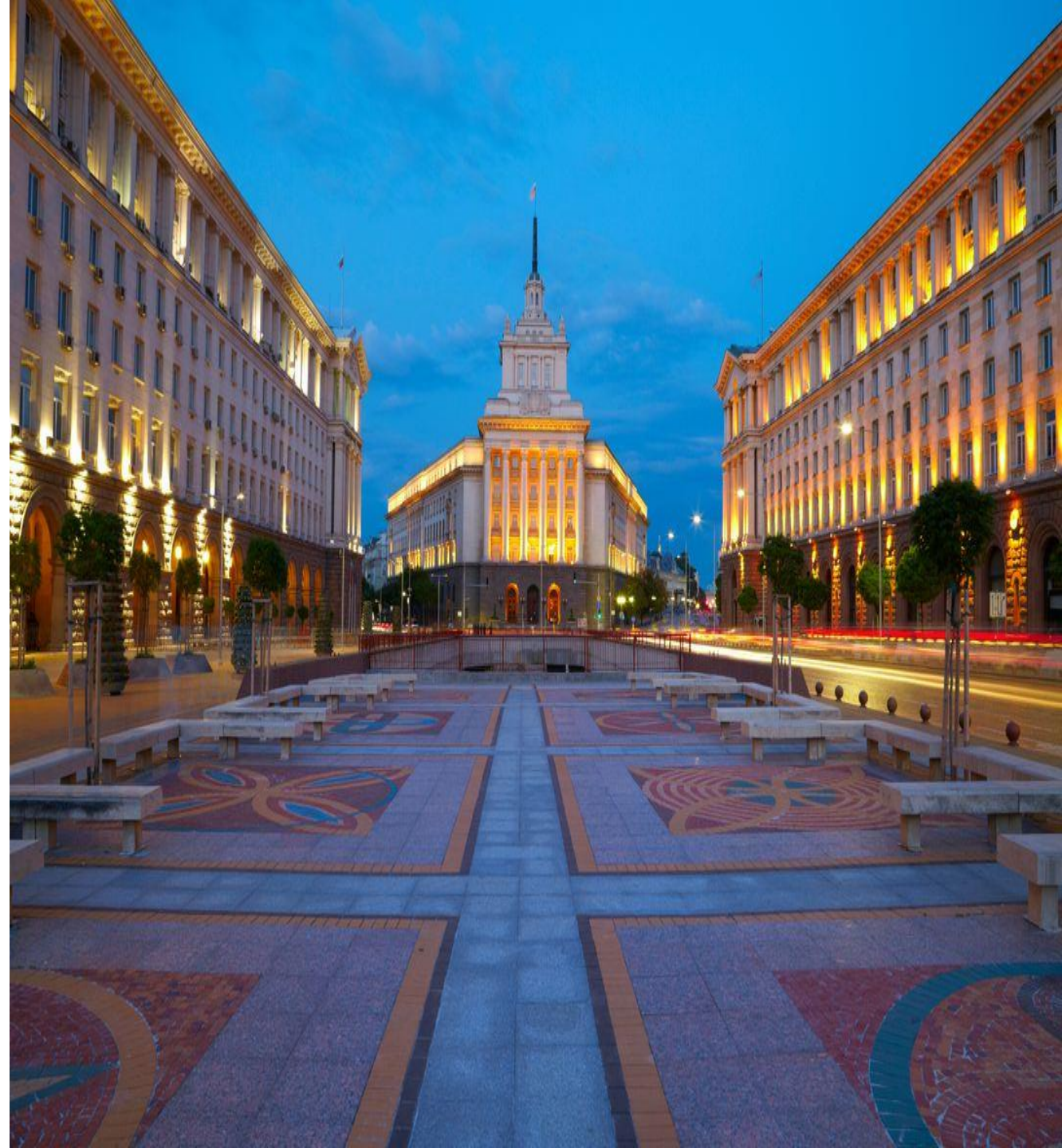
	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	21,80	23,90	23,10	26,54	31,35
Export do ČR (mld. CZK)	17,20	18,00	17,60	17,49	23,98
Saldo s ČR (mld. CZK)	-4,58	-5,93	-5,89	-9,05	-7,38

- PZI – AT, DE, Francie, Itálie.. .
- Pracovní síla / rovné daně z příjmu
- Partner EU v ochraně hranic
- Stabilní obchodní partner s ČR
- Smíšená pracovní skupina (MPO)
- DT, ELZ přístroje, díly pro automotive ad.

2

Pozitiva a úskalí při vstupu na trh

Co lze od vstupu na bulharský trh očekávat

Výhody

- Členství v EU, připravovaný vstup do eurozóny, fixní kurz BGN vůči EUR
- Relativně levná a kvalifikovaná pracovní síla
- Znalost českých výrobků a tradiční spolupráce s českými firmami
- Příležitosti při řešení ekonomických problémů (např. energetika, infrastruktura)
- Pozitivní vnímání Česka, přítomnost českých investorů i obchodníků

Úskalí

- Horší úroveň infrastruktury (např. při cestování vozem)
- Byrokracie, problematický soudní systém, nepružný bankovní systém
- Korupce a netransparentnost zejména při zadávání veřejných zakázek
- Omezené jazykové znalosti zejména u starší generace

3

Sektorové příležitosti pro export

Perspektivní sektory

Stavební průmysl

- projekty dopravní infrastruktury (koridory)
- Developerské projekty v cestovním ruchu (HORECA)
- Rezidenční výstavba (bytové komplexy, kancelářské budovy)
- **Uplatnění pro:**
- Stavební stroje, zařízení, materiály a technologie
- Vybavení interiérů ad.
- **Reference:**

Zemědělství a potravinářský průmysl

- opatření 4.1 „Investice do zemědělských podniků“ financující investice do zemědělských technologií
- konzervárny, výrobci pečiva, mlékárny a zpracovatelé oleje
- retail (řetězce, HORECA, čerpací stanice, e-commerce ...)
- **Uplatnění pro:**
- Zemědělské stroje, zařízení a související náhradní díly
- Potravinářské technologie
- Potraviny (mražené, delikatesy)
- **Reference:**

Strojírenské subdodávky pro navazující odvětví

- **AUTOMOTIVE** (4,3''''€ / 11,3% HDP / 250 – 300 firem v tomto sektoru)
- **ENERGETIKA** (těžba/plyn/JE/FVE)
- **OBRANNÝ PRŮMYSL** (výroba)
- **DOPRAVNÍ TECHNIKA** (výroba, opravárenské závody ad.)
- **METALURGIE** (těžký průmysl)
- **Uplatnění pro:**
- Obráběcí a tvářecí stroje
- Těžební stroje ad.

ZVVZ GROUP
Dodavatel zařízení
pro ochranu životního prostředí

ND LOR Uničov, a.s.

Informační technologie (ICT)

- Bulharské úřady, armáda, policie, pohraniční stráž ad.
- Kancelářské prostory, obchodní a logistická centra, firmy
- navazující odvětví (automatizace budov, výroby)
- **Uplatnění pro:**
- Kybernetická bezpečnost
- SW řešení pro průmysl
- Systémová integrace

4

Nabídka služeb v roce 2025

Individuální placený servis exportérům (B2B)

1) Ověření zájmu o nabízený produkt

- vytipování relevantních bulharských firem
- prověření kompetentních kontaktních osob
- oslovení vytipovaných firem s nabídkou klienta CT
- prověření zájmu o obchodní spolupráci
- získání zpětné vazby a doporučení follow up

2) Personalizovaná asistence

- **DEA** – dlouhodobá exportní asistence
- Organizace schůzek klientovi (harmonogram)
- Doprovod klienta na klíčová jednání
- Návštěva veletrhu v zastoupení ad.

Účast na mezinárodních veletrzích v roce 2025

1) Architectural Business Week, Sofia

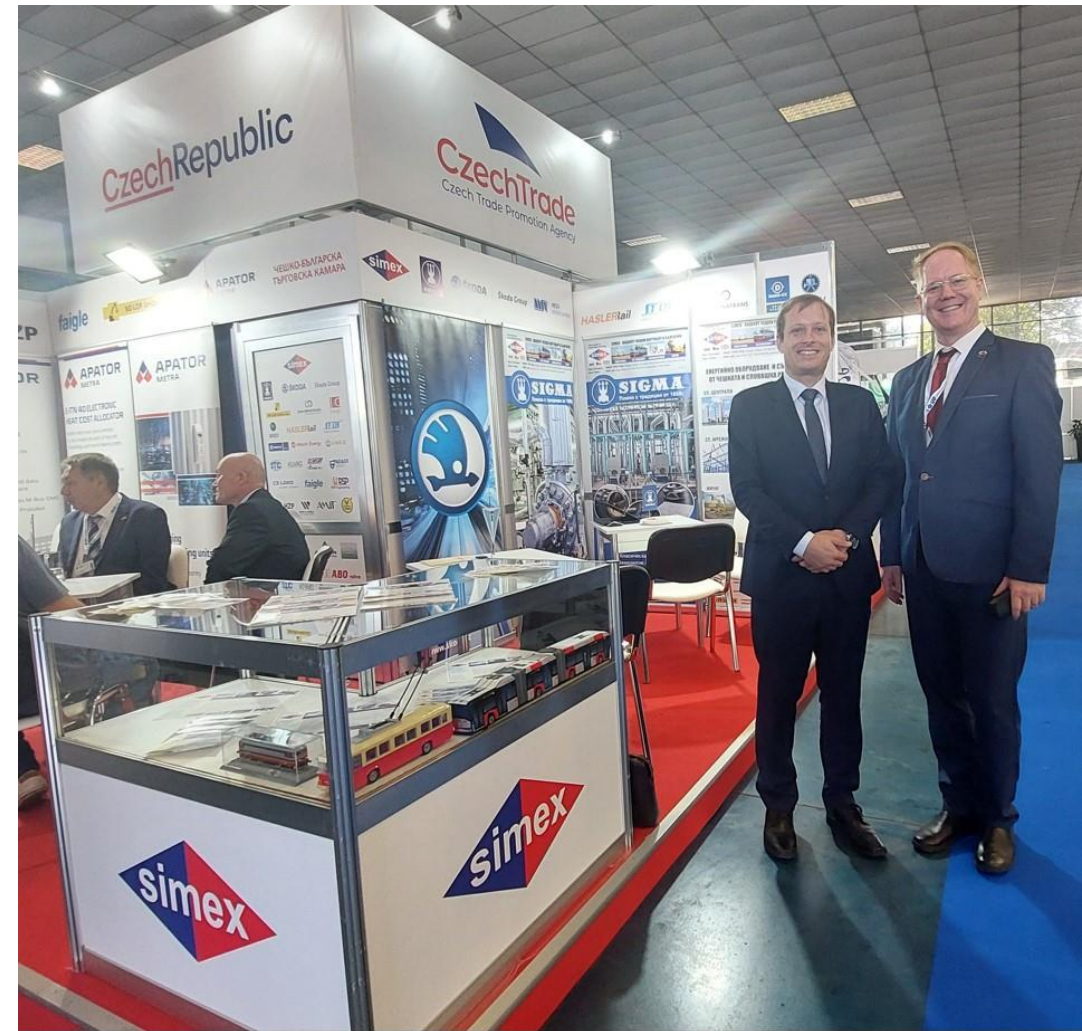
- Mezinárodní **stavební** veletrh, 26. – 29. 3. 2025
- Stavební stroje, zařízení, materiály a technologie
- **Uzávěrka přihlášek** 17. 1. 2025

2) International technical fair, Plovdiv

- Mezinárodní **technický** veletrh, **konec září 2025**
- Zařízení, technologie a stroje pro průmyslové využití

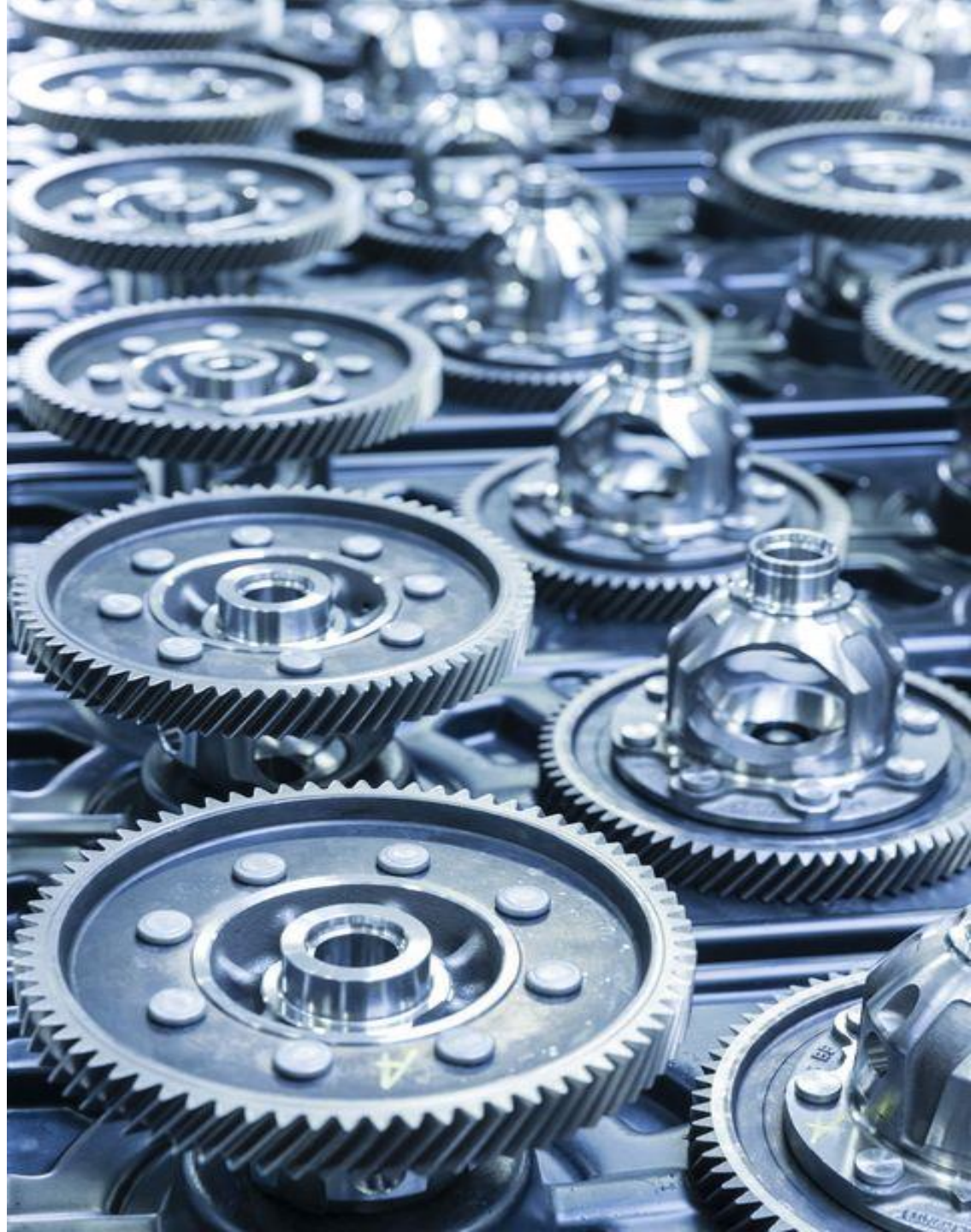
ZVÝHODNĚNÉ PODMÍNKY:

- účastník na stánku CT nehradí registrační poplatek,
- komplexní servis (*výstavba, provoz stánku, zázemí*)
- zvaní firem na jednání (*po vzájemné dohodě*)

5

Desatero pro obchod

Desatero pro obchod

1. Než vstoupíte na bulharský trh, vyhledejte místního zástupce se znalostí problematiky vaší komodity.
2. Navazujte kontakty s bulharskými partnery osobně a dobře se s nimi poznejte.
3. Nevěřte firmám a jednotlivcům, kteří tvrdí, že mohou vše zařídit rychle a bez problémů. **Svého budoucího partnera si vždy prověřte.**
4. Buďte trpěliví, nepo dléhejte předčasnému optimismu, ani přílišné skepsi. Pokud bulharský zákazník neodpovídá, pravidelně se mu připomínejte.
5. Obchodní schůzky domlouvejte maximálně týden dopředu. V den schůzky si termín nechte ještě potvrdit **telefonicky. V případě potřeby také e-mailem.**
6. Tolerujte nedochvilnost partnerů, v Bulharsku se žije pomaleji a ve velkých městech jsou běžné dopravní zácpy.
7. Jednání se vedou většinou v angličtině nebo **v bulharštině**, u některých partnerů není vyloučena znalost **ruštiny, němčiny**. Na první schůzku doporučujeme vzít s sebou tlumočníka se znalostí bulharštiny.
8. Přijměte tykání a oslovování křestním jménem; je běžné, zvláště když jste výrazně mladší než váš protějšek. **Při jednání dejte svému protějšku přednost se prezentovat. Pochvala zázemí navštívené firmy je na místě.**
9. Při prvním kontraktu zvažte vhodný platební nástroj (platba předem, L/C, bankovní garance), po získání důvěry v partnera vždy můžete platební podmínky změkčit.
10. Všechny právní otázky konzultujte s právními kanceláři dobře obeznámenými s bulharským právem. **Doporučujeme řešit právní otázky vždy s předstihem.**

6

Reference

Reference ZK Sofie

- Dodávka dílů pro dopravní prostředky
- Dodávka příslušenství k obráběcím strojům
- Autokosmetika

Michal Holub

ředitel CzechTrade Bulharsko

E-mail: michal.holub@czechtrade.cz

Tel.: +420 774 219 355

-   CzechTrade
- czechtrade
- czechtradeofficial
- design.centrum

